

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-340/20-S

Název	Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje, Kolín, Jaselská 826
Sídlo	Jaselská 826, 280 02 Kolín IV
E-mail	reditelstvi@pppkolin.cz
IČ	70836311
Identifikátor	600032507
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Jaroslava Štětinová
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Jaselská 826, Kolín IV, 280 02 Kolín Černoletská 1997, 256 01 Benešov Sokolovská 1313, 282 01 Český Brod Šenflukova 220, 254 01 Jílové u Prahy Cyrila Boudy 2953, 272 01 Kladno Plzeňská 90, 267 01 Králův Dvůr-Počaply Jakubská 83/3, 284 01 Kutná Hora-Vnitřní Město Bezručova 109, 276 01 Mělník Václavkova 1040, 293 01 Mladá Boleslav II Masarykova 895/38, 288 02 Nymburk Mochovská 570/41, 198 00 Praha 9-Hloubětín Pod Šachtami 294, 261 01 Příbram IV Frant. Diepolta 1576, 269 01 Rakovník II Školní 2400/4, 251 01 Říčany
Termín inspekční činnosti	17. až 21. 2. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek a průběhu poskytovaných poradenských služeb ve školském poradenském zařízení podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním,

základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, podle stavu k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje, příspěvková organizace (dále „poradna“) je školské poradenské zařízení, které poskytuje poradenskou pomoc dětem, žákům, studentům, jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením. K 1. 1. 2005 došlo ke sloučení okresních pedagogicko-psychologických poraden Středočeského kraje v jeden subjekt. V současné době poradna sdružuje 15 odloučených pracovišť. V době inspekční činnosti probíhal proces zápisu změn míst poskytovaných školských služeb do rejstříku škol a školských zařízení.

Poradna zajišťuje služby pedagogicko-psychologického a speciálně pedagogického poradenství i pedagogicko-psychologickou a speciálně pedagogickou pomoc při výchově a vzdělávání dětí, žáků a studentů (dále „klienti“).

Činnost poradny probíhá ambulantně na jednotlivých pracovištích poradny a návštěvami odborných pracovníků ve školách a školských zařízeních.

Hodnocení podmínek poskytování poradenských služeb

Koncepční záměry poradny vycházejí z jejích aktuálních potřeb a dosavadních výsledků poskytování poradenských služeb. Jejich postupná realizace prioritně a cíleně přispívá ke zvyšování kvality poskytovaných poradenských služeb s důrazem na potřeby poradny i klientů. Interní dokumenty a směrnice jsou zpracovány systematicky pro účelné využití v praxi. Organizační struktura poradny je promyšlená a odpovídá jejímu charakteru i velikosti. Ředitelka prokazuje dobré manažerské schopnosti na odborné, řídicí i koordinační úrovni. Plynulý chod poradny je zajištěn delegováním konkrétních kompetencí na dvě zástupkyně ředitelky a vedoucí pracovníky většiny odloučených pracovišť. Pravidelně konané pracovní porady vedoucích pracovníků a následné porady na jednotlivých pracovištích zefektivňují svým obsahem organizaci a průběh poskytování poradenských služeb. Umožňují dostatečný prostor pro řešení provozních záležitostí, odborné konzultace, výměnu názorů i získávání nových informací. Interní předávání informací vedením poradny a vedoucími pracovníky na jednotlivých pracovištích probíhá s rozdílnou mírou účinnosti. Kontrolní činnost vedoucích pracovníků zatím není důsledná do všech detailů a na všech pracovištích. Nedostatky v činnosti některých odborných pracovníků nebo pracovišť jako celku se opakují, např. nejednotné využívání některých formulářů poradny. Ke zkvalitnění průběhu poradenského procesu a odstraňování nedostatků zjištěných při kontrolní činnosti významně přispívá aktivní činnost ustanovených odborných sekcí (např. pro poruchy autistického spektra, speciálně pedagogickou intervenci, žáky mimořádně nadané) a organizování interních kazuistických seminářů.

V době inspekční činnosti splňovali všichni pracovníci poradny odbornou kvalifikaci. I přes vyšší počet neobsazených pracovních míst a častější personální obměnu odborných pracovníků je zastoupení speciálních pedagogů a psychologů téměř rovnoměrné, což umožňuje žádoucí tandemovou formu práce při odborném vyšetření. Metodici prevence rizikového chování pracují v podstatě na každém pracovišti. Obsah a rozsah jejich činnosti, významně ovlivněný velikostí jejich úvazku (v plném úvazku pouze na čtyřech pracovištích), se odráží v nevyvážené nabídce preventivních služeb jednotlivými pracovišti a snižuje četnost komplexního poskytování preventivních služeb pro jednotlivce i třídní kolektivy. Poradenské služby jsou poskytovány také klientům s poruchami autistického spektra, které zajišťují a na jednotlivých pracovištích

koordinují dvě pracovnice poradny, zároveň krajské koordinátorky. Péče o začínající pracovníky je nastavena s důrazem na úzkou vzájemnou spolupráci včetně kontroly průběhu vyšetření a jeho výstupů. Postupy hodnocení odborných pracovníků jsou účelně definovány a v praxi aktivně uplatňovány. Vedení poradny umožňuje profesní rozvoj všem odborným pracovníkům. Organizací vlastních vzdělávacích aktivit, supervizních setkávání s externím odborníkem i aktivní účast odborných pracovníků na pestrých formách dalšího vzdělávání pozitivně ovlivňuje efektivitu i kvalitu poskytovaných poradenských služeb. Pracovní atmosféra jednotlivých pracovišť se nese v duchu vzájemné podpory, spolupráce a sdílení zkušeností.

Dostupnost poradenských služeb v regionu Středočeského kraje je zajištěna jejich poskytováním na odloučených pracovištích. Poradenské služby jsou realizovány v prostorách různých objektů na základě smluv o výpůjčce a nájemních smluv. Materiálně-technické podmínky jsou na jednotlivých pracovištích různé, jednotlivá pracoviště postupně cíleně procházejí pouze vnitřní modernizací, popř. obnovou nábytku, softwarového vybavení apod. Poradna má k dispozici pestrou a průběžně rozšiřovanou škálu diagnostických nástrojů, která je poradenskými pracovníky zpravidla účelně využívána. Podmínky některých pracovišť jsou omezovány sdílením společného objektu s jinými institucemi. Chybí např. prostory pro skupinové a reedukační činnosti, čekárny některých pracovišť jsou nekomfortní zvláště v dopoledních hodinách při souběhu více klientů. Některá odloučená pracoviště disponují bezbariérovým přístupem. Zveřejnění provozní doby i kontaktní údaje poradny jsou klientům zpřístupněny na jednotlivých pracovištích a webových stránkách poradny, které v době inspekční činnosti procházely procesem kompletní inovace a proto je dočasně snížena jejich informační hodnota. V průběhu hlavních prázdnin je provoz poradny částečně omezen, avšak klienti jsou transparentně informováni o možnosti využití poradenských služeb jiného pracoviště poradny či smlouveného externího odborníka. Tím je vhodně zajišťována nepřetržitá péče o ně. Pozitivním zjištěním je skutečnost, že poradna pro svou činnost využívá služební automobily. Systém elektronické evidence klientů odpovídá v omezené míře aktuálním potřebám odborných pracovníků. K jeho efektivnějšímu využití by přispělo sdílení všemi odbornými pracovníky jednotlivých pracovišť, čímž by byl zajištěn přístup k informacím o klientech a poskytnutých službách. Prohlídkou prostor a analýzou předložených dokumentů nebyla zjištěna zjevná bezpečnostní rizika ve vztahu ke klientům a prostředí, ve kterém probíhá činnost poradny. Finanční prostředky poradny jsou navyšovány dotacemi z projektů Evropské unie.

Hodnocení průběhu poskytovaných poradenských služeb

Poradna vykonává standardní činnosti v plném rozsahu určeném legislativou. Z analýzy předložených spisů klientů vyplývá, že největší podíl poradenských služeb představuje psychologická a speciálně pedagogická diagnostika, vypracování zpráv a doporučení z těchto vyšetření.

Žádosti o poskytnutí poradenských služeb jsou přijímány písemnou, elektronickou i telefonickou formou, případně při osobní návštěvě žadatelů. Během inspekční činnosti bylo na základě vybraných spisů zjištěno, že stanovená lhůta pro poskytnutí poradenské služby, vydání zprávy a doporučení, od podání žádosti o poradenskou službu nebyla v některých případech dodržena. V naléhavých případech však poradna zajistila bezodkladnou intervenci, poskytla včas poradenství pro volbu povolání, posouzení školní zralosti, pro úpravu podmínek k vykonání maturitní nebo závěrečné zkoušky. V důsledku nárůstu nových žádostí o diagnostické činnosti i vyššího počtu neobsazených pracovních míst poklesla nabídka pravidelných intervenčních a reedukačních programů určených klientům, jejich zákonným zástupcům i pedagogům škol. Vedení poradny věnuje problému odpovídající pozornost při kontrolní i hodnotící činnosti a aktivně hledá cesty k nápravě.

Analýzou vybraných spisů klientů bylo ověřeno, že obsahují všechny povinné náležitosti, které slouží jako podklad pro stanovení speciálních vzdělávacích potřeb a podpůrných opatření při vzdělávání klientů. Odborní pracovníci vycházejí z individuálních potřeb klienta, ze závěrů použitých diagnostických metod, zpráv i konzultací se zákonnými zástupci, školskými institucemi a dalšími odborníky. Stěžejní formulace vyplývající ze závěrů byly zpravidla dostatečně srozumitelné a přínosné pro vzdělávání klientů ve školách a školských zařízeních. Výsledkem poradenské pomoci je vždy zpracovaná zpráva a doporučení. V některých spisech byly zaznamenány jejich formální nedostatky, např. chybějící datum realizace konzultace se školou, která je nezbytná pro efektivní nastavení podpůrných opatření před vydáním zprávy a doporučení. Dále bylo analýzou vybraných spisů klientů a z rozhovorů s odbornými pracovníky zjištěno, že jsou méně často evidovány další jednotlivé úkony (záznamy o komunikaci, jejím obsahu s pedagogickými pracovníky škol, se zákonnými zástupci, i metodické podpoře a dalších skutečnostech), které úzce souvisejí s poskytováním poradenské pomoci konkrétnímu klientovi a zachycují jejich časovou posloupnost. V této oblasti by bylo přínosem např. elektronické sdílení osobních spisů klientů odbornými pracovníky.

Vedení poradny dlouhodobě klade důraz na zajištění a používání kvalitních psychologických a speciálně pedagogických diagnostických nástrojů. Využívány jsou standardizované nástroje, metody a postupy s uplatněním norem v rámci české populace. Na vytváření některých významných metod a příslušných norem se některé pracovnice poradny dlouhodobě systematicky podílejí. Jsou stanovena vnitřní pravidla užití psychologické diagnostiky vzhledem k účelu diagnostiky a věku klientů. V tomto smyslu také funguje systém vnitřní kontroly, který zajišťuje stejné, nebo srovnatelné užití nástrojů psychologické a speciálně pedagogické diagnostiky všemi odbornými pracovníky. Z analýzy vzorku spisů klientů vyplynulo, že jsou v zásadě dodržovány postupy při vyhodnocování, interpretaci výsledků a stanovení závěrů jednotlivých metod, což se pozitivně promítá také do věcné správnosti a srozumitelnosti závěrů a doporučení. Základní psychologická a speciálně pedagogická diagnostika probíhá v rámci všech pracovišť účelně volenými způsoby vyšetření a metodami. Přes zjevně dobré odborné řízení poradny jsou patrné dílčí rozdíly mezi pracovišti i mezi jednotlivými odbornými pracovníky, a to v detailech vyhodnocování např. standardizovaného testu WISC III. Při využití této diagnostické metody představuje tato skutečnost riziko zkreslení výstupů celého vyšetření. Zřejmá je však snaha propojovat psychologickou a speciálně pedagogickou diagnostiku a případně pracovat s relevantními poznatky poskytnutými jinými odborníky mimo poradnu. Odborní pracovníci efektivně doplňují soubory testů vlastními testovými bateriemi, zejména k posouzení školní připravenosti. Namátkově vybrané spisy obsahovaly povinné dokumenty, záznamové archy zaměřené na posouzení školní zralosti, podrobné zprávy pro zákonné zástupce a v případě doporučení k odkladu školní docházky i doporučující posouzení, která nad rámec obsahovaly zdůvodnění a doporučení. Některá pracoviště poradny cíleně zajišťují individuální a skupinové kariérové poradenství pro žáky základních a středních škol.

V oblasti prevence rizikového chování poradna poskytuje přínosnou spolupráci klientům, zákonným zástupcům i školám dle jejich potřeb, a to i díky široké nabídce různých odborných pracovišť, která na požádání participují na řešení vzniklých problémů v dané škole. Jde zejména o intervenční programy, účast na adaptačních nebo harmonizačních akcích, o realizaci sociometrických šetření ve třídách apod. Opomíjeny nejsou metodické konzultace na žádost škol. Velmi operativně jsou poskytovány krizové intervence přímo na školách, a to jednotlivým žákům i třídním kolektivům. V současné době metodici prevence jako prioritu řeší práci s cizinci pro jejich bezproblémové začlenění do majoritní společnosti. Velkým přínosem pro práci všech metodiků prevence na pracovištích poradny je úzká spolupráce s krajským metodikem prevence, ať ve formě celokrajské porady, koordinace činností nebo individuálních setkání.

Významná je také soustavná poradenská činnost pro klienty s poruchou autistického spektra. Poradenské služby jsou klientům poskytovány na vysoké profesionální úrovni po celou dobu

jejich vzdělávací cesty. Nedílnou součástí péče je pak intenzivní spolupráce se školami i zákonnými zástupci a dalšími organizacemi. Poradna je aktivní v pořádání prakticky zaměřených seminářů pro konkrétní školy klientů. Na kvalitě poskytovaných služeb a efektivitě nastavení podpůrných opatření pro klienty s poruchou autistického spektra mají značný podíl četné návštěvy odborných pracovníků ve školách.

Lhůta pro vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření a naplňování individuálních vzdělávacích plánů (jedenkrát ročně) je v zásadě dodržována. Problémem i určitým rizikem pro vyhodnocování účinnosti naplňování podpůrných opatření může být skutečnost, že jen část tohoto vyhodnocování se odehrává přímo na školách ve spolupráci s pedagogickými pracovníky, zatímco roste podíl vyhodnocení opřený např. o školu elektronicky zaslané nebo telefonicky sdělené informace.

K řešení speciálních vzdělávacích potřeb klientů poradna přistupuje komplexně. V zájmu klienta je příkladná intenzivní spolupráce s dalšími školskými poradenskými pracovišti, klinickými psychology, logopedy, pediatry, ale také součinnost s několika neziskovými organizacemi, orgány sociálně-právní ochrany dítěte, rodinnými centry, středisky výchovné péče, Policií ČR a jinými organizacemi rozšiřujícími síť poskytovaných služeb klientovi.

Poradna důrazně dbá na ochranu osobních údajů klientů. Pracovníci poradny jsou vedeni k jejímu důslednému dodržování a také k respektování etických principů poskytování poradenských služeb. Pro spisovou dokumentaci jsou na všech pracovištích zajištěna kvalitní bezpečná úložiště.

Závěry

Vývoj školského poradenského zařízení

- V roce 2005 došlo ke sloučení okresních pedagogicko-psychologických poraden Středočeského kraje v jeden právní subjekt.

Silné stránky

- Aktivní činnost odborných sekcí přispívá ke zvyšování kvality poskytovaných služeb a profesnímu růstu odborných pracovníků poradny,
- intenzivní spolupráce s vnějšími partnery se pozitivně promítá v komplexním poskytování poradenských služeb a efektivním nastavování podpůrných opatření.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nestabilita pracovního týmu a vyšší počet neobsazených míst odborných pracovníků má negativní dopad na dodržování právním předpisem stanovených lhůt pro poskytování poradenských služeb, vydání zprávy a doporučení,
- méně časté osobní návštěvy poradenských pracovníků ve školách oslabují účinnost vyhodnocování naplňování podpůrných opatření,
- efektivita nastavení podpůrných opatření je v případech nerealizovaných konzultací se školami před vydáním doporučení snížena.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského poradenského zařízení

- Přijímat opatření, která zamezí opakování nedostatků zjištěných při kontrolní činnosti realizované vedením poradny na jednotlivých pracovištích, vyhodnocovat účinnost těchto opatření,
- zintenzivnit osobní návštěvy poradenských pracovníků ve školách při vyhodnocování naplňování podpůrných opatření a konzultace se školami před vydáním zprávy a doporučení,

- zkvalitnit kontrolu spisů klientů a sjednotit postupy při jejich vedení, využívat jednotné formuláře pro výstupy z poradenských služeb na všech pracovištích, zaznamenávat jednotlivé úkony související s poskytováním poradenských služeb,
- pokračovat ve snaze obsadit personálně jednotlivá pracoviště příslušnými odbornými pracovníky ve vztahu k počtu potenciálních klientů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského poradenského zařízení ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 11. 11. 2019
2. Zřizovací listina vydaná Středočeským krajem č. j. OŠMS/3000/2001 ze dne 18. 9. 2001 včetně dodatků č. 1 – 6
3. Rozhodnutí o sloučení č. j. 21204/2004/ŠKO s platností od 1. 1. 2005
4. Jmenování ředitelky příspěvkové organizace Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje, Kolín č. j. 095647/2012/KUSK ze dne 25. 6. 2012
5. Potvrzení ve funkci ředitelky příspěvkové organizace Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje, Kolín č. j. 079745/2016/KUSK ze dne 25. 5. 2016
6. Plán dalšího vzdělávání odborných pracovníků, školní rok 2019/2020
7. Osobní spisy pedagogických pracovníků zaměstnaných (výběr), školní rok 2019/2020
8. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, školní rok 2019/2020
9. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek pro školní roky 2018/2019 a 2019/2020
10. Výroční zpráva o činnosti, školní rok 2018/2019
11. Zápisy z porady vedoucích odloučených pracovišť, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
12. Zápisy z porad odloučených pracovišť, školní rok 2018/2019
13. Vnitřní řád ze dne 28. 8. 2018
14. Organizační řád ze dne 29. 8. 2017
15. Směrnice k vyřizování stížností na poskytované služby ze dne 26. 11. 2019
16. Evidence stížností, kalendářní roky 2018 a 2019
17. Směrnice k nakládání s osobními údaji ze dne 23. 5. 2018
18. Zápisy z kontroly odloučených pracovišť, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
19. Inventurní soupis diagnostických nástrojů ze dne 20. 2. 2019

20. Spisy klientů z jednotlivých pracovišť (výběr)
21. Webové stránky poradny, www.pppstredoceska.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského poradenského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském poradenském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení zprávy

Mgr. Petra Chaloupková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Chaloupková v. r.

Ing. Dana Drlíková, kontrolní pracovnice

Ing. Dana Drlíková v. r.

Mgr. Jan Dusík, školní inspektor

Mgr. Jan Dusík v. r.

PhDr. Aranka Fořtová, školní inspektorka

PhDr. Aranka Fořtová v. r.

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková

Mgr. Jitka Kacálková, školní inspektorka

Mgr. Jitka Kacálková

Bc. Jan Kozák, kontrolní pracovník

Bc. Jan Kozák v. r.

Mgr. Pavla Křepelková, školní inspektorka

Mgr. Pavla Křepelková v. r.

PhDr. Vladimír Píša, školní inspektor

PhDr. Vladimír Píša v. r.

Mgr. Jitka Pomykalová, školní inspektorka

Mgr. Jitka Pomykalová v. r.

Mgr. Lenka Zárubová, školní inspektorka

Mgr. Lenka Zárubová v. r.

V Praze 19. 3. 2020

Datum a podpis ředitelky školského poradenského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PhDr. Jaroslava Štětinová,
ředitelka pedagogicko-psychologické poradny

PhDr. Jaroslava Štětinová v. r.

V Kolíně 4. 5. 2020